

Behov for etablering af online målestationer til Registrering af Suså systemets vandafledning, målestationer som er en forudsætning for vurdering af initiativer til imødegåelse af tabsgivende oversvømmelser af Susålandets byer og opland.

Susåens opland er ca. 835 kvadratkilometer og berører fire kommunerne Faxe, Sorø, Ringsted og Næstved. Susåens hovedforløb er ca. 85 km , og får tilledning af en lang række store og små åer, vandløb og grøfter, der resultere i et behov for vandafledning der påvirkes af den aktuelle urbanisering og indflydelsen af ændret og fremtidigt klima.

Online målestationer i Suså systemet har tidligere eksisteret i en længere periode. I forbindelse med det store forskningsprojekt "Suså undersøgelsen" gennemført i årene 1976-1981, ligger der et stort genarbejdet talmateriale på en række hydrologiske parametre. Enkelte af disse stationer blev efter 1981 videreført med sporadiske målinger, men ved kommunernes overtagelse af vandløbsvedligeholdelsen fra amterne, ophørte disse registreringer. Dette betyder at en nutidig registrering af forløbet af vandafledningen hen over året ikke mere er mulig, hvorfor der er et akut behov for en kommunal reetablering af online målestationer til at følge den aktuelle vandafledning.

Susåen evner p.t. ikke at aflede det tilførte vand i tilstrækkelig grad til at modvirke oversvømmelser på flere strækninger. Senest er det konstateret, at vandstanden i Susåen fra 17. december 2012 til 8. januar 2013 var over 100% ved station 24.700 - altså 3 ugers oversvømmelse med meget begrænset nedbør - ca. 15 mm.

Årsagen til oversvømmelserne skal findes i bl.a. manglende vedligeholdelse - specielt fra station 24.700 og frem til Vетterslev. Maskinoprensning og grødeskæring vil kunne afhjælpe dette. Endvidere har Vrangstrupprojektet reduceret vandafledningen, grundet 7 nye slyngninger, udlægning af sten i bunden samt en reduceret grødeskæring ved Vrangstrup. Disse ændringer, der blev gennemført i 2010, har i praksis betydet hævet gennemsnitlig vandstand 20-25 km opstrøms Vrangstrup, med tilstoppede dræn og forsumpning af lavere liggende marker til følge.

Behovet for reetablering af online målestationer underbygges yderligere af lov 1505 , der pålægger kommunerne at klimasikre byer og opland mod tabsgivende oversvømmelser inden 2015. Øvre Suså Vandløbslaug har i forståelse med de fire berørte kommuner søgt at dokumentere hvordan en optimeret vandafledning kunne medvirke til at sikre såvel byer som opland mod tab fra oversvømmelser. Denne

sikring opnås ved at opretholde den til en hver tid størst mulige bufferkapacitet i oplandets marker, skove, søer og vandvejene, og kan derved aflaste byerne mod tabsgivende oversvømmelser.

For at dokumentere denne mulighed, blev der afholdt en konference i september måned 2012 med titlen "Status og muligheder for at forebygge tabsgivende oversvømmelser i Susåens opland og byer". Konferencen blev åbnet af borgmester Carsten Rasmussen, Næstved, hvorefter en række forskere fremlagde de seneste forsknings resultater på området og viste hvordan en kontrolleret vandafledning via styrede sluser kunne optimere vandafledning og dermed give en løbende optimeret bufferkapacitet. En sådan bufferkapacitet kan inddrages som et væsentligt og billigt element i det samlede beredskab som kommunerne bør etablere for at sikre byerne mod store tabsgivende oversvømmelser.

Som opfølgning til konferencen blev der på et møde med borgmester Carsten Rasmussen og Hanne Stensen Christensen , Næstved, fremlagt et udarbejdet kommissorium til et projekt. Kommunen indvilligede i at bearbejde kommissoriet økonomisk og politisk til februar 2013.

Konferencen blev i september fulgt af ca. 60 personer, men desværre ikke af medlemmerne i kommunernes tekniske udvalg, da tidspunktet var uheldigt valgt og sammenfaldende med de afsluttende forhandlinger af kommunernes budgetter. Dette betød at en faglig orientering af kommunens politikere ikke har fundet sted. Øvre Suså Vandløbslaug tilbyder derfor at forelægge projektet for de fire kommuners tekniske udvalg, enkeltvis eller samlet. En forelæggelse og diskussion vedrørende behovet for etableringen af et online målestationer, målestationer der er en forudsætning for dimensionering og tiltag der kan optimere Suså systemets bufferkapacitet og samtidig imødegå afgrødetab på grund af u hensigtsmæssig forsumpning af oplandets drænsystemer.

På vegne af bestyrelsen for Øvre Suså Vandløbslaug samt sammenslutningen af lodsejere ved nedre Suså

Med Venlig Hilsen

K. E. Thonke

Abstrakts og slides vist ved konferencen på forskningscenter Flakkebjerg, 24 sept. 2012 kan ses på:
<http://www.susaalug.dk/wp-content/uploads/2012/05/Folder.pdf> .